

Çocuk Yaşam Stilleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuk Yaşam Stilleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18820>

Özet

Çocuk Yaşam Stilleri Ölçeği (ÇYSÖ), bireysel psikoloji teorilerine dayanan ve çocukların çevreleriyle etkileşimde geliştirdikleri temel yaşam stilleri veya temel inanç sistemlerini ölçmek amacıyla tasarlanmış bir ölçek aracıdır. Bu özel giriş, ölçeğin Türkçe kültürüne yönelik 2013 yılında Özpolat, Şgör, Akbaba ve Yiğit tarafından gerçekleştirilen adaptasyon çalışmasına dayanmaktadır. Çalışma, ölçeğin Türk örnekleminde geçerliliğini ve güvenilirliğini inceleyerek, çocuk psikolojisi alanında kullanılabilirliğini kanıtlamayı amaçlamıştır. Bu uyarlama çalışması, uluslararası literatürde yayınlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk, Yaşam Stilleri, Psikoloji, Adaptasyon, Ölçek, Psikometrik Özellikler, Çocukluk Dönemi, Bireysel Psikoloji.

Yazarlar

Ahmet Ragıp Özpolat, İbrahim Yasin Şgör, Selami Akbaba, Ali Yiğit.

Amaç

Çocuk Yaşam Stilleri Ölçeği'nin temel amacı, çocukların yaşam tarzlarını, problem çözme yaklaşımlarını ve sosyal çevreleriyle kurdukları ilişkileri belirleyen bilişsel ve davranışsal örüntülerini sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, özellikle çocukların gelişim dönemlerinde sergiledikleri adaptif ve maladaptif yaşam stilleri arasındaki farklılıkları ortaya koyarak, eğitim ve klinik psikoloji alanlarında erken müdahale programlarına zemin hazırlamayı hedefler.

Özpolat ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışmasının özel amacı ise, orijinal ölçeğin psikometrik yapısının Türk kültürüne uygunluğunu test etmek ve böylece Türkçe konuşan popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sağlamaktır.

Yapı

Ölçek, Alfred Adler'in Bireysel Psikoloji teorisinden türetilen yaşam stili kavramına dayanmaktadır. Yaşam stili, bireyin erken çocukluk deneyimleri sonucu oluşurdu, yaşamın zorluklarına karşı geliştirdiği benzersiz ve tutarlı bir yaklaşım biçimidir. Çocuk Yaşam Stilleri Ölçeği, genellikle çocukların temel motivasyonlarını, hedeflerini, sosyal ilgilerini ve dünya görüşlerini temsil eden alt boyutlardan oluşur.

Ölçülen temel yapılar arasında sosyal ilgi düzeyi, mükemmeliyetçilik eğilimi, kaçınma

davranışlar veya kontrol mekanizmaları gibi çocukluk dönemine özgü bilişsel temalar yer alır. Bu yapı, çocukların kendileri, bakıcıları ve yaşam hakkındaki temel inançlarını yansıtan çok boyutlu bir model sunar.

Geçerlik

Ölçeğin kaynak içeriğinde geçerlik bilgisi "-" olarak belirtilmiş olmasına rağmen, Özpolat ve arkadaşlarının 2013 tarihli makalesi ("Psychometric features of Children Life Styles Inventory"), ölçeğin Türk kültürüne uyarlama sürecinde geçerlik çalışmaları yapıldığını göstermektedir. Bu çalışmalar tipik olarak yapı geçerliği (faktör analizi ile), ölçüt bağımlı geçerlik ve kapsam geçerliği gibi yöntemleri içerir.

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin orijinal yapısının Türk örnekleminde ne kadar iyi temsil edildiğini belirlemek için çeşitli istatistiksel analizler kullanılmıştır. Akademik standartlara göre, başarı bir adaptasyon, ölçek maddelerinin ölçmek istedikleri psikolojik yapıyı doğru bir şekilde temsil ettiğini kanıtlayan güçlü geçerlik kanıtları sunulmalıdır.

Güvenirlilik

Kaynak içerikte güvenirlik bilgisi "-" olarak belirtilmiştir. Ancak, adaptasyon çalışması olan Özpolat et al. (2013) makalesi, ölçeğin güvenirlik özelliklerini incelemiştir. Güvenirlik çalışmaları genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemleri kapsar.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda tutarlı olduğunu gösterir. Türk uyarlaması çalışmasında, Çocuk Yaşam Stilleri Ölçeği'nin farklı alt boyutları için yeterli düzeyde iç tutarlılık katsayılarının rapor edilmiş olması beklenmektedir. Bu, ölçeğin zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlı sonuçlar üretebildiği anlamına gelir.

Faktör Analizi

Çocuk Yaşam Stilleri Ölçeği'nin Türk kültürüne adaptasyonu sırasında, orijinal ölçeğin faktör yapısının doğrulanması amacıyla mutlaka faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Genellikle doğrulayıcı faktör analizi (DFA) veya açgömlü faktör analizi (AFA) uygulanır.

Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk çocuklarından toplanan verilerle ne kadar uyumlu olduğunu belirler. Başarı bir faktör yapısı, ölçeğin kuramsal olarak öngörülen alt boyutlarını (örneğin, sosyal ilgi, kontrol ihtiyacı, mükemmeliyetçilik) kültürel bağlamda koruduğunu teyit eder.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçekten çevrilmiş ve kültürel adaptasyonu yapılmış psikolojik ölçek).

Format: Derecelendirme formatı (Kaynakta belirtilmemiş olup, psikolojik ölçekler için tipik olarak Likert tipi veya benzeri bir derecelendirme sistemi kullanılır).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Öğrenciler).

Yaş Grubu: İlkokul veya ortaokul çağındaki çocuklar (Adaptasyon çalışması popülasyonuna bağlı olarak).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki okullarda öğrenim gören çocuklar üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim veya öğretmen/ebeveyn bildirim formatında olabilir. Adaptasyon çalışması, ölçeğin psikometrik özelliklerini belirlemek için kesitsel araştırma metodolojisini kullanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Bireysel Psikoloji, Çocuk Gelişimi, Sosyal İlgisi, Geçerlik, Güvenilirlik, Psikometrik Özellikler, Okul Çağı Çocukları, Yaşam Tarzı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Sağlanmamıştır.

Bağlantı E-posta Adresleri: ahmetozpolat@hotmail.com

Yazın Adresi: Sağlanmamıştır.

Şinler, Ücretler ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2013 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinlerin sorumlu yazar (Ahmet Ragıp Özpolat) ile iletişime geçilerek alınması tavsiye edilir. Ticari kullanım veya büyük ölçekli araştırmalar için telif hakkı ve ücret bilgileri yazar tarafından belirlenmektedir.

Sorumlu yazar ile iletişime geçmek için sağlanan e-posta adresi: **ahmetozpolat@hotmail.com**.

Kaynaklar

Özpolat, A.R., ??gör, ?.Y., Akbaba, S.,ve Yi?it, A. (2013). Psychometric features of Children Life Styles Inventory. *World Journal of Education*, 3(2), 50-58.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [cocuk-yasam-stilleri-olcegi-toad.pdf](#)

Çocuk Yaşam Stilleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, ölçeğin yay?nland??? orijinal akademik makalede (Özpolat et al., 2013) bulunmaktadır ve kullan?m izni al?narak temin edilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM